



Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr.08/2-1217 din 29.04.2022

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, urmare examinării demersului nr. 18-23-4230 din 27.04.2022 privind avizarea proiectului hotărârii de Guvern *cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Contractului de credit între Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare (număr unic 283/MF/2022)*, în limita competențelor, comunicăm următoarele.

Ținând cont de prevederile Legii 595/1999, dat fiind faptul că Contractul menționat reprezintă un tratat interstatal și se va încheia în numele Republicii Moldova, inițierea negocierilor și aprobarea semnării acestuia urmează a fi efectuată prin Decret al Președintelui Republicii Moldova. Respectiv, oportunitatea lansării negocierilor și încheierii tratatului urmează a fi consultată cu Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului.

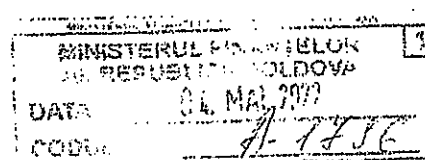
Mai mult, se recomandă ajustarea notei informative la proiect cerințelor prevăzute în HG 442/2015 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

Concomitent, informăm că din partea ministerului se desemnează domnul Vadim Gumene, Secretar de Stat (vadim.gumene@me.gov.md), pentru includere în Delegația oficială pentru negocierea Acordului menționat.

Secretar de Stat

Vadim GUMENE

Digitally signed by Gumene Vadim
Date: 2022.05.04 15:12:13 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Ex.: Olga Volcov, 022-250-623



**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2022.05.11 14:15:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



08/4167 din 11.05.2022
Ref. nr. 283/MF/2022

Ministerul Finanțelor
Copie: **Cancelaria de Stat**

Prin prezenta, aducem la cunoștință că Ministerul Justiției a examinat setul de acte aferent *inițierii negocierilor asupra proiectului Contractului de credit între Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare* (în continuare – Contract) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Referitor la *proiectul hotărârii de Guvern*, se va exclude referința la funcția de „viceprim-ministru”, în condițiile în care hotărârile Guvernului sunt contrasemnate de miniștrii care au obligația punerii acestora în aplicare (a se vedea art. 50 alin. (4) din Legea nr.100/2017) și se va ajusta corespunzător redacția rusă.

Cu privire la *proiectul Contractului*, înaintăm următoarele propuneri și obiecții de ordin redacțional:

- uniformizarea denumirii Contractului, întrucât în redacția engleză de text se utilizează termenul „Agreement”, în timp ce în redacția română se utilizează atât termenul de „Contract”, cât și termenul de „acord” (a se vedea: pct. (clauza) 13.1 lit. (a) în redacția română și pct. 12.1 lit. (a) în redacția limbii engleze);
- asigurarea echivalenței articolelor, alineatelor, subpunctelor, literelor din textele celor două limbi (de ex.: pct.17.2 în varianta română și pct.16.2 în varianta engleză etc);
- scrierea cu inițială majusculă a tuturor noțiunilor definite în textul Contractului în redacția limbii române;
- asigurarea concordanței între redacțiile în limbile română și engleză în ceea ce privește utilizarea termenilor de „Împrumutat” și „Împrumutător” (a se vedea: pct. 8.1.3 și 8.1.4; pct. 14.7);
- asigurarea concordanței ambelor redacții cu privire la pct. 2.4 lit. (b) subpunctul (ii) în partea ce se referă la îndeplinirea condițiilor stabilite în Contract;
- asigurarea corespunderii termenilor juridici utilizați la pct. 4.3 lit. a) cu cei utilizați la lit. b) (a se vedea: „dobândă de întârziere (default interest)” și „dobândă de întârziere (late-payment interest)”);
- eliminarea sintagmei „de judecată” menționată la pct.8.1.4;
- excluderea frazei „Proveniența mijloacelor bănești, acte de corupție, fraudă și practici anticoncurențiale” și a subpunctelor (i) și (ii) din cuprinsul pct.9.10 întrucât se dublează cu prevederile din conținutul pct.11.8. Totodată, la pct. 9 fraza „except that the repeating representations contained in Clause 9.9” urmează a fi reflectată în redacția română;
- substituirea titlului pct. 18 cu „Intrarea în vigoare și durata”;
- traducerea corespunzătoare în limba română a cuprinsului definiției „Payment dates” din Anexa 1A;
- substituirea sintagmei „Titlurile secțiunilor, clauzelor și programului” cu „Titlurile secțiunilor, clauzelor și anexelor” din Anexa 1B lit.(j).

Obiecții privind definirea/interpretarea termenilor:

- definirea sintagmei „program de amortizare a Facilității” (pct.6);
- clarificarea sintagmei „orice jurisdicție” (pct.8.6) și „declarații” (pct.9.5);

- definirea termenului de „program” (pct.11.8 (v) și pct. 11.9);
- definirea termenului de „ilegalitate” (pct.13.1, lit.(e)) și/sau enunțarea situațiilor exacte, raportate la articolele concrete din Contract în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale ale Împrumutatului va constitui o ilegalitate;
 - clarificarea pct.13.1, lit. (j) „sau orice altă facilitate” [...] sau oricărui alt împrumutat din jurisdicția Împrumutatului” prin prisma faptului că unica facilitate oferită de către Împrumutător Împrumutatului este suma împrumutului (15 milioane de euro), iar referința la alt împrumutat, altul decât Republica Moldova, este inexplicabilă, având în vedere că respectivul Contract se încheie doar între Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare (AFD). Totodată, se va clarifica cărui articol aparține alin. (iii) la care se face referință (pct. 13.1 lit. (d) subpct. (i) și (ii));
 - clarificarea termenului de „remedii” de la pct. 15.4;
 - revizuirea termenului de „reglementare” cuprins în Anexa 1B în vederea cuprinderii tuturor termenilor atribuiți acestuia utilizați în Contract (a se vedea: „oricărei legi sau reglementări noi, sau a oricărui amendament” (pct. 8.5); „reglementare națională sau străină aplicabilă acestuia, cu documentele constituționale Împrumutatului (sau cu orice document similar) sau cu orice acord sau document oficial cu caracter obligatoriu” (pct. 9.6); „Legile, Reglementări și obligații” (pct. 11.1); „documentele bugetare” (pct. 12.2), „certificatul” (Anexa 3, Partea I, lit.(a), (ii)));
 - revizuirea definiției termenului de „persoană” în vederea asigurării eliminării confuziilor în privința înțelesului acestuia (a se vedea: „persoane”, „persoane sau entități” (pct. 15.9)); „persoane sau entități” (Anexa 1A – „Acte de Corupție”); „persoană include orice persoană” (Anexa 1B).

Obiecții de ordin general:

Se va clarifica statutul aliniatelor care urmează imediat după titlul Contractului. Înțelegerea noastră este aceea că aceste aliniate nu vor face parte din Contractul ce urmează a fi încheiat de părți.

În ceea ce privește calculul și plata dobânzii, prevăzute la pct. 4.3, este necesar a fi avute în vedere dispozițiile art. 943 din Codul civil al Republicii Moldova în vederea prevenirii situațiilor ce implică stabilirea dobânzii la dobândă. În aceeași ordine de idei, definiția „taxes” urmează a fi revizuită, după caz, prin prisma aceleiași sugestii. În privința pct. 4.3 lit.(a) și (b), se va revizui partea ce ține de lipsa obligativității notificării prealabile a Împrumutatului în cazul acumulării dobânzii asupra sumei restante.

Cu referire la pct.8.1.3 se va clarifica partea ce ține de achitarea costurilor legate de păstrarea drepturilor Împrumutătorului și revizuirea/excluderea pct.8.1.2 prin prisma faptului că simpla modificare nu poate fi impusă cărorva obligații pecuniare cu excepția cazurilor expres prevăzute, convenite între părți.

Totodată, propunem definirea și/sau stabilirea unui plafon bănesc a costurilor și cheltuielilor ce urmează a fi suportate de către Republica Moldova, întru evitarea interpretărilor eronate, extensive sau abuzive (a se vedea: „orice taxe sau cheltuieli incidente de orice natură” (pct. 4.3, lit (a)), „suma tuturor costurilor și cheltuielilor” (pct.8.1.1), „orice costuri suportate de către Împrumutător” (pct.11.6)).

Se va revizui pct. 12 pentru a nu admite intrarea lui separată lui în vigoare față de restul prevederilor Contractului.

De asemenea, propunem revizuirea pct. 14.1 alin. (2), în sensul aprecierii necesității păstrării acestuia pornind de la practica națională de contractare a împrumuturilor externe.

Adițional, se va exclude următorul text din pct. 15.1 alin. (3): „caz în care, traducerea în limba engleză va prevala; cu excepția cazului în care documentul este un document statutar al unei companii, text legal sau alt document oficial” ca fiind de prisos.

La pct. 15.8, propunem specificarea modului de intrare în vigoare a modificărilor aduse Contractului.

La pct.16.1, sugerăm inserarea unei adrese de e-mail pentru Împrumutat și a numărului facsimilului pentru Împrumutător întrucât se face referință la remiterea notificărilor prin orice mod de comunicare ce include atât facsimilul, cât și emailul.

Totodată, la pct. 18 este necesar a fi concretizat faptul dacă pentru respectarea tuturor condițiilor necesare intrării în vigoare a Contractului nu este necesară emiterea unei opinii legale (Legal Opinion). În acest caz, se va reține că opinia legală se va emite de Ministrul Justiției cu excluderea, după caz, a necesității obligației emiterii unui proiect de aviz juridic/aviz juridic la care se face referință în prevederile pct. 2.4 din Contract și se va emite în lipsa de obligații pecuniare (a se vedea dispozițiile pct.8.1.1).

De asemenea, propunem inserarea în cuprinsul Contractului, sub formă de articole distincte, a cauzelor și circumstanțelor ce pot determina suspendarea și rezilierea (sau rezoluțiunea) Contractului.

Suplimentar, cu referire la exercițiul de negociere a Contractului, Ministerul Justiției o desemnează în componența echipei de negociatori pe dna Jaclin Mardari, consultant principal, Direcția relații internaționale (jaclin.mardari@justice.gov.md).

Secretar de stat

Eduard SERBENCO

*ex: Cojuhari Gabriela/Mardari Jaclin
tel.: (022) 201-411
e-mail: gabriela.cojuhari@justice.gov.md / jaclin.mardari@justice.gov.md*



MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chișinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • <https://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/2/290 - 4797 din 28 aprilie 2022

La nr. 11/2-3/206 din 21 aprilie 2022 și nr. 18-23-4230 din 27 aprilie 2022
(număr unic 283/MF/2022)

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la solicitarea avizului MAEIE, asupra proiectului de hotărâre *cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Contractului de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare*, se reiterează cele expuse prin scrisoarea nr. DI/2/290 - 4402 din 15 aprilie 2022.

Totodată, în ce privește componența delegației de negociatori, merită a fi menționat faptul că, obligativitatea participării reprezentantului MAEIE la negocieri intervine doar în cazul negocierii unui tratat internațional interstatal și/sau interguvernamental, promovat în conformitate cu Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015 (pct. 50 din Regulament). Însă, în cazul în care MF va considera imperioasă prezența reprezentantului MAEIE, manifestăm disponibilitatea delegării unui colaborator pentru participare la negocieri.

Digitally signed by Odainic Sergiu
Date: 2022.04.29 14:45:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Sergiu ODAINIC
Secretar general interimar





MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chișinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • <https://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/2/290 - 4402 din 15 aprilie 2022

La nr. 11/2-7/174 din 11 aprilie 2022

Ministerul Finanțelor

Prin prezenta, cu referire la solicitarea opiniei MAEIE, asupra proiectului *Acordului de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare* și determinarea dacă acesta constituie tratat internațional și urmează a fi promovat în conformitate cu prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, MAEIE comunică următoarele.

În rezultatul examinării proiectului vizat prin prisma Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, se remarcă faptul că acesta nu constituie tratat internațional din următoarele considerente.

Punctul 14.9 din documentul prezentat conține o clauză de confidențialitate a conținutului *Acordului*, iar potrivit Articolului 30 din Legea nr. 595/1999 menționată mai sus, tratatele internaționale ale Republicii Moldova se publică în Monitorul Oficial conform legislației.

Totodată, punctul 16.1 al *Acordului* prevede că acesta este guvernat de legislația franceză. Conform prevederilor Articolului 2 din Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 1969 și ale Articolului 2 din Legea nr. 595/1999, tratatul internațional este guvernat de dreptul internațional – ceea ce constituie un element fundamental în procesul de încheiere a tratatelor internaționale.

În contextul celor menționate mai sus, documentul transmis spre examinare urmează să parcurgă procedurile interne în conformitate cu prevederile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și ale Regulamentului privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007.

Digitally signed by Odainic Sergiu
Date: 2022.04.18 15:15:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Sergiu ODAINIC
Secretar general interimar

Red. Victor Martin
Tel. 0 22 0578 279

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE AL REPUBLICII MOLDOVA		1
DATA:	18. APR. 2022	
CODIS:	7 - 15.93	



**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md
e-mail: secretariat@justice.gov.md

08/5235 din 14.06.2022
Ref. nr. 416/MF/2022

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, aducem la cunoștință că Ministerul Justiției a examinat setul de acte aferent aprobării semnării Contractului de credit între Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare (în continuare Contract) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Cu privire la proiectul hotărârii de Guvern, din clauza de adoptare se va exclude cuvântul „prevederilor”, întrucât este inutil.

Referitor la Contract, la pct. 11.1, sugerăm excluderea cuvintelor „prevederilor imperative ale” ca fiind de prisos. La redacția română a textului Contractului, se va clarifica introducerea, și după caz, exclude referința la „(D) Transmiterea către împrumutător a unei opinii legale executate corespunzător, în formă și substanță satisfăcătoare pentru împrumutător, semnată de Ministru al Justiției al Împrumutătorului”, întrucât în redacția engleză nu se regăsește iar proiectul documentului se referă, de fapt, la Anexa 4A – Formularul cererii de tragere.

Totodată, se va ține cont de imperativitatea promovării la etapa aprobării semnării a textului Contractului în formulă definitivată.

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2022.06.14 16:03:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Secretar de stat

Eduard SERBENCO

ex: *Mardari Jaclin*
tel.: (022) 201-411
e-mail: jaclin.mardari@justice.gov.md



Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr.08/2-1631 din 13.06.2022

Cancelaria de Stat
Copie: Ministerul Finanțelor

Prin prezenta, urmare examinării demersului nr. 18-23-5/864 din 13.06.2022, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea semnării Contractului de credit între Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare (nr. unic 416/MF/2022).

Secretar general

Digitally signed by Voicu Ina
Date: 2022.06.14 10:25:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Ina VOICU

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		1
DATA	13. Iunie 2022	
CODUL	11-0213	

Ex: Olga Volcov, 022-250-623



MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chișinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • <https://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/2/290 -6691 din 13 iunie 2022

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la scrisoarea nr. 18-23-5864 din 13 iunie 2022 (număr unic 416/MF/2022) privind aprobarea semnării proiectului *Acordului de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare*, MAEIE susține cele expuse prin scrisoarea nr. DI/2/290-4402 din 15 aprilie 2022 și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.

Digitally signed by Odainic Sergiu
Date: 2022.06.14 08:17:21 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Sergiu ODAINIC
Secretar general interimar